

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS

2012/2013

(Harmadik akkreditációs értékelés)

EÖTVÖS JÓZSEF FŐISKOLA

akkreditációs jelentése

a 2013/9/VII/2. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2013. október 25.

Előző intézményakkreditáció: 2007/8/XI. sz. MAB határozat

Tartalomjegyzék

AZ EÖTVÖS JÓZSEF FŐISKOLA AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE	2
I. Akkreditációs minősítés	2
II. Minőségértékelés	3
II.1. A főiskola általános helyzetképe	3
II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei.....	5
2.1. Oktatás.....	5
2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotó tevékenység	5
2.3. Gazdálkodás	5
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata	7
3.1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására	7
3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.....	7
3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere.....	8
3.4. Az oktatók minőségének biztosítása	8
3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások	8
3.6. A főiskola belső információs rendszere.....	9
3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása	9
III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok.....	10
A MŰSZAKI ÉS KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE.....	11
I. Akkreditációs minősítés	11
II. Minőségértékelés	12
II.1. A kar általános helyzetképe	12
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	13
2.1. Oktatás.....	13
2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység	14
2.3. Gazdálkodás	14
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata	14
3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására	15
3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.....	15
3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere.....	15
3.4. az oktatók minőségének biztosításra.....	15
3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások	15
3.6. A kar belső információs rendszere.....	15
3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása	15
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok.....	15
A NEVELÉSTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE	17
I. Akkreditációs minősítés	17
II. Minőségértékelés	18
II.1. A kar általános helyzetképe	18
II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei.....	19
2.1. Oktatás.....	19
2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység	19
2.3. Gazdálkodás	19
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata	20
3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására	21
3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.....	21
3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere.....	21
3.4. az oktatók minőségének biztosításra.....	21
3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások	21
3.6. A kar belső információs rendszere.....	21
3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása	21
III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok.....	21
Függelék.....	22
Az Eötvös József Főiskola által folytatott képzések.....	22
A látogató bizottság (LB) tagjai, a látogatás időpontja	23

Az Eötvös József Főiskola akkreditációs értékelése

I. Akkreditációs minősítés

Eötvös József Főiskola	2013/9/VII/2. SZ. MAB HATÁROZAT A A főiskola akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való jelenlegi megfelelési szintje alapján – 2015. december 31-ig hatályos, 2014. február 28-ig intézkedési terv benyújtása mellett, 2014. őszén induló monitor eljárás közbeiktatásával.
-------------------------------	--

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján az **Eötvös József Főiskolát a MAB főiskolaként akkreditálja**¹. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Az intézmény az Nftv. 6.§ (2) szerinti választható² képzési szerkezetben folytat képzést³: Emellett felsőfokú szakképzésben, illetve szakirányú továbbképzést is szervez oktatást.
- Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **35 főt**, összesen: **83 fő**. Emellett az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább **60%-át** munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja (**124 főből 82 fő: 66%**).
- A munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **egyharmadának** van tudományos fokozata (**83 főből 50 fő: 60,24%**).
- Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezettségű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok⁴ kidolgozottak, rendelkezésre állnak.
- Az intézmény minőségbiztosítási és – fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások *erős kritikával, csak a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel* – megfelelőek.

Az intézmény **2 évre akkreditálható**, mert jelenleg az akkreditációs feltételek teljesülése, a minőségi képzés maradéktalan biztosítása aggályos az alábbiakban:

- a **képzési szerkezet** bizonytalanságai, a szakindítási és a folyó képzésekben is gyakori **akkreditációs nehézségek**, sikertelenségek;
- egyes képzések **alacsony hatékonysági** mutatói, diplomát szerzők alacsony száma és aránya;
- **finanszírozási** bizonytalanság, túlterheltség (PPP), gazdaságossági és fenntarthatósági gondok;
- a **minőségbiztosítási** rendszer bizonytalanságai, fejlesztésének megakadása, információbiztonsági gondok.

Mindezek részletesebb kifejtését ld. az intézményi és a kari értékelésekben.

¹ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél **2015. szeptember 1-jéig** kell kialakítani.

² Nftv. 6.§ (2) Legalább két képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, legalább négy szakon, a következő választható képzési szerkezetben folytat képzést: alapképzés, vagy alap- és mesterképzés, vagy alap-, valamint mester- és doktori képzés, vagy mester- és doktori képzés.

³ Ld.: a *Függetlenség* felsorolt szakok jegyzékét

⁴ Alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; intézményfejlesztési terv; kutatási-fejlesztési és innovációs stratégia; szervezeti és működési szabályzat; minőségbiztosítási szabályzat; minőségfejlesztési program és éves értékelései; az előző akkreditáció MAB határozata, a FOI intézkedési terve és végrehajtása.

II. Minőségértékelés

II.1. A főiskola általános helyzetképe

Honnan – hova tart az intézmény Az előző intézményi akkreditációs határozat ajánlásai nyomán történt intézményi szintű intézkedések.

Az Eötvös József Főiskola működési feltételeit az elmúlt évek jogszabályi, demográfiai és finanszírozási változásai többnyire hátrányosan érintették. A vizsgált időszakban további irányítási nehézséget jelentettek a vezetőválasztási problémák (rektori poszt betöltése). Ez időszakban jelentősen, több mint ezer fővel csökkent a hallgatói létszám. Két karát a változás különbözőképpen érintette, a *Műszaki és Közgazdaságtudományi Karon* (MKK) relatív növekedés, a *Neveléstudományi Karon* (NTK) pedig erőteljes csökkenés történt. Az intézmény a létszámcsökkenést kizárólag külső okokra vezeti vissza, demográfiai jelenségekre, társadalmi tényezőkre és a felsőoktatás-politikában bekövetkező változásokra. Kis mértékű oktatói létszám csökkenés is lezajlott, ugyanakkor örömdetesen és jelentős mértékben javult az oktatói minőség.

Az előző, 2007-es akkreditációs értékelés ajánlásainak hatását vizsgálva megállapítható változások:

- Az infrastruktúra fejlődése, a könyvtári állomány gyarapodása: egy PPP beruházás eredményeképpen 2008-ban új épületekkel gazdagodott az intézmény, nagy kapacitású modern könyvtár, kiállítóterem is alkalmas aula, nagyelőadó és kollégium került átadásra. Problémát jelent ugyanakkor, hogy a nagyberuházás költségei **erőn felüli terhet jelentenek a főiskolának**, „A 2013-ig felhalmozódott adósság visszafizetésére belső erőforrások nem szabadíthatók fel.”- áll az önértékelésben. A hallgatói létszám, illetve a bevételek folyamatos csökkenése miatt felmerült az ingatlanok bérbeadása is, hiszen saját forrással nem rendelkezvén az ingatlanok fenntartása meghaladja a főiskola erejét.
- Az oktatók minősítetttsége jelentősen javult, a tudományos fokozatú oktatók száma közel kétszeresére nőtt.
- **A hallgatói létszám növelésében, illetve a határon túlról érkező hallgatók oktatásba történő bevonásában azonban nem sikerült eredményt elérni.**

A főiskola dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, a főiskola szervezete, vezetése, a HÖK részvétele az intézmény vezetésében, intézményi stratégia.

A főiskola kétkarú intézmény (*Neveléstudományi Kar; Műszaki és Közgazdaságtudományi Kar*), a karokon 3 – 3 intézet működik, az intézetek nem tagozódnak tovább tanszékekre, hanem ún. szakcsoportok fogják össze az adott képzéssel összefüggő feladatokat, kutatási tevékenységet. A Neveléstudományi Karhoz *Gyakorló Általános Iskola* tartozik, amely önállóan gazdálkodó egység, de a szakmai felügyeletet a főiskola biztosítja. Az óvodai képzés gyakorlóléhelyeként városi óvodák szolgálnak, amely óvodákkal szerződést köt az intézmény vezetése.

A rektor munkáját öttagú *Rektori Tanács* (a rektor is tagja a tanácsnak) segíti, amelynek munkájában nem vesz részt a *Hallgatói Önkormányzat*. Egy rektorhelyettes⁵ segíti az intézmény irányítását, aki egy személyben felügyeli a könyvtár, a minőségbiztosítás, a marketing menedzser, a *Tanulmányi és Felnőttképzési Központ*, a *Nyelv-vizsgaközpont* és az *Informatikai és Oktatástechnikai Osztályt* működését, munkáját. A legfőbb döntéshozó szerv a *Szenátus*, összetétele szabályozott, minden intézet két-két oktatóját választja a kar. Létszáma **21** fő, az előírtaknak (min. 20%) megfelelően **5** hallgató a tagja. Előterjesztéseit a nagy létszámú *Összoldozói Értekezlet* véleményezi. A szenátusi események a honlapon elérhetők, naprakészek.

A meglévő **bizottságok működése esetleges**, szerepük a szenátusi napirendek előkészítésénél változó. (egyes kivételekkel: pl. Tudományos bizottság). A bizottságoknak nincs rendszeres munkarendjük és rendszeres beszámoltatásuk, pedig a hallgatói ügyeket érintő napirendek tárgyalása előtt szükséges a véleményezési jog gyakorlása. Eseti projekteknél összeállítható egy-egy kompetens testület (pl.: vizsgálat az egyetlen épületbe költözésre), de a vezetés nem él megfelelően a bizottsági munka adta lehetőségekkel, ami pedig a vezetői munka hatékonyságát növelné. A hallgatói ügyek megtárgyalására nincs külön felelős bizottság.

A karok döntéshozó szerve a *Kari Tanács*, amelynek munkájában részt vesz a kari HÖK, illetve a választott tagok mellett a *Gyakorló Általános Iskola* vezetője. Az ülések nyilvánosak, érdeklődő oktatók és

⁵ Rektorhelyettes a 2012/13-as tanév II. félévétől nem került kinevezésre (Intézményi kiegészítés 2013.09.13.)

hallgatók is részt vehetnek rajtuk. A két kar mellett *Főtitkárság* és *Gazdasági Főigazgatóság* működik. A Főtitkárság felügyeli a *Központi Hallgató Centrumot*, valamint a *Karrierközpontot*, míg a hallgatókkal kapcsolatos további tevékenység-területek (*Hallgatói Információs és Szolgáltató Irodák*) a karokhoz rendelten jelennek meg. A szervezet egészének működése nehezen tekinthető át, a hallgatókkal való közvetlen foglalkozás szétaprózottnak tűnik.

A HÖK részt vesz a döntéshozatalban, közvetlen a munkakapcsolat a dékánnal és a rektorral. A *Rektori Tanácsban* és a *Kari Tanácsokban* azonban nem megfelelő a hallgatói képviselő. **Mindkét karon a 11, illetve 9 fős kari tanácsnak csupán 1-1 hallgató a tagja**⁶. A hallgatói vélemények a HÖK által nyújtott érdekképviselői munkáról megoszlanak, az egyik karon elégedettek, míg a másik karon esetében többen elégedetlenek voltak. Szerintük a HÖK választási és működési szabályai megváltoztatása lenne a legfontosabb, de nem tudnak érvényt szerezni a változtatási javaslatuknak, mert éppen azokon kellene keresztülvinniük elképzeléseiket (ti. a HÖK-ösökön), akiknek a változás nem érdeke.

A főiskola képzési szerkezete

A 2007-ben lezajlott intézményakkreditáció utáni periódusban gyakorlatilag végéhez közeledik a hagyományos képzések kifuttatása, illetve a hagyományos képzések bázisán az új típusú képzési struktúra kialakítása. A kétkarú intézményben a 4 képzési terület 7 képzési ágában 8 alapképzési szakon folyik képzés. A két karon összesen 16 felsőfokú szakképzésben oktatnak, ezek mind kifuttatandó képzések, s az új típusú felsőoktatási szakképzések közül csak egyik karán indulhat két képzés. E képzések kiesését egyértelműen veszteségként könyveli el az intézmény. A folyó képzések közül egyedül a Neveléstudományi Karon folyó *andragógia* alapszak nem volt ezidáig akkreditált, a MAB monitor vizsgálata eredményeként a képzés folytatásáról támogató MAB határozat született.

A főiskola regionális szerepe, országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

Megállapításuk szerint a régió és a város nyújtotta lehetőségek nem eléggé ösztönzők az intézmény számára. Ennek ellenére a különböző közművelődési rendezvények, a PPP beruházás teremtette lehetőségek (könyvtár, kiállítóter, stb.), illetve a rendszeresen szervezett szakmai konferenciák lebonyolításával igyekeznek bizonyítani, hogy a főiskola nélkülözhetetlen a régióban. Jelentős szerepük főként a hagyományos képzési területeken, így a tanítóképzésben, illetve a mérnökképzésben érvényesül is. A régió szakmai szervezeteivel, vállalkozásaival is igen szoros a kapcsolata a főiskolának, mind az oktatás, mind a szakképzés területén. Hazai szakmai kapcsolatai főleg a hasonló képzéseket folytató intézményekkel, alakultak ki, így a *Pécsi Tudományegyetemmel*, a *Szegedi Tudományegyetemmel*, a *Pannon Egyetemmel*, a *BME*-vel, valamint a *Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karával*.

A határon túli magyar nyelvű felsőoktatási intézményekkel hallgatócserét is bonyolítanak (Szabadka, Jagodina), német tanító- és óvodapedagógus képzésben, ill. 2009-től a tanító szakon. 2012 óta szerbiai diákokat is fogadnak. Jó szakmai kapcsolatokat épített ki, s országosan és nemzetközileg is elismert kutatásokat folytat a főiskola *Műszaki és Közgazdaságtudományi Kara* különösen a vízügyi területen. (Erről bővebben a karról szóló értékelés szól.)

A C-SWOT analízis

C-SWOT analízisük reálisan tekinti át az intézmény erősségeit, gyengeségeit, veszélyeit és jövőbeni lehetőségeit. A Neveléstudományi Kar *erőssége* valóban a nagy hagyományokkal rendelkező tanítóképzés és óvodapedagógiai oktatás, ezért a profiltisztásra szükség van a karon. A főiskola másik „zászlóshajója” a vízügyi képzések, ennek révén is az erősségek közé tartoznak az *MKK* mérnöki képzései. A műszaki képzés Bajához köthető tradíciójának fenntartásához, a folyamatosan jó minőségű képzés biztosításához ma már erőfeszítéseket kell tennie az intézménynek.

Az analízisben megfogalmazott gyengeségek és veszélyek kapcsán hiányzik egy, a jövőbeni lépéseket tervbe foglaló, átgondolt összeállítás, amely számba veszi a lehetőségeket a hallgatói létszám további csökkenése megállításához, és a forráshiányból fakadó költségvetést érintő nehézségek, valamint a hallgatók gyenge nyelvismeretéből fakadó problémák orvoslásához⁷.

⁶ A Műszaki és Közgazdaságtudományi Kar Kari Tanácsának új ügyrendje szerint 2013. szeptembertől a kari hallgatói képviselő két főre emelkedik. (Intézményi kiegészítés 2013.09.13.)

⁷ Intézményi kiegészítés a jelentéshez (2013.09.13.): A hallgatói létszám növelése érdekében a Főiskola országos beiskolázási programot folytatott le. A beiskolázási program sikerességét nagymértékben befolyásolták a külső körülmények. Ezek közé sorolhatóak a következők: demográfiai csökkenés, a térség gazdasági potenciáljának romlása, a felsőoktatásban tapasztalható változások hatása a jelentkezői aktivitásra, a felsőoktatási szakképzések indítási jogának elvesztése.

II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok intézményi szintű elemző áttekintése, tendenciái az elmúlt öt év statisztikája alapján.

A főiskolán a diplomát szerzett hallgatók aránya - a karokon különböző mértékben - alacsony, a műszaki szakokon a legalacsonyabb, a záróvizsgázottak 30-40%-a, a többi képzésre vonatkozó átlag adatok megközelítik az 50%-ot. A tendencia a végzési arányt tekintetében kedvezőtlen, a legfőbb probléma a nyelvvizsga hiánya, ezért nagyobb figyelem fordítódik a megoldásra az utóbbi időben. A törvényi előírásnak megfelelően lehetővé tették a belső nyelvvizsga letételét, valamint az oktatási tematikában nagyobb hangsúlyt fektettek az idegen nyelvű szakirodalom használatára. A nyelvtanulás támogatására alkalmazott jelenlegi gyakorlatuk azonban **szabálytalan**, amennyiben az általuk biztosított **általános idegen nyelvi képzésért (nem szakmai nyelviért!), több szakon is kreditet adnak, holott az csupán kritériumkövetelmény lehetne**, hisz kredit csak a KKK-ban nevesített ismeret elsajátításáért adható, vagy a szabadon választható tárgyak teljesítésére.

Nincs demonstrátori rendszerük⁸, viszont a TDK keretei között a tehetséges hallgatók megtalálhatják a többletanulást és oktatói útmutatással a kutatásokba való bekapcsolódás lehetőségét. Egyes kutatási és gyakorlati feladatok végzésébe a hallgatókat is bevonják, és szakkollégiumi rendszerben aktivizálják őket.

Végzettek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása az intézmény képzési stratégiájában

A munkaerőpiaci vélemények a bajai főiskolán végzettekkel kapcsolatosan általában igen pozitívak, de az elhelyezkedési esélyek a két karon eltérőek. A *Neveléstudományi Kar* szakjain végzettek nehezebben tudnak elhelyezkedni, míg az MKK-n végzettek elhelyezkedési esélyei az országos átlagnál kissé jobbak.

Az intézményi *Diplomás Pályakövető Rendszer (DPR)* felmérései alapján a munkát keresők ötöde egy hónapon belül el tudott helyezkedni, 60% három hónapnál rövidebb idő alatt talált munkát, 10% pedig azt nyilatkozta, hogy még nem talált munkát.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotó tevékenység

A főiskola jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati (tartalmi) eredményei (hazai és nemzetközi eredményesség).

A főiskola oktatói kötődnek a kutatáshoz, van kutatási témakörük. A karokon a kutatások azokkal a szakterületekkel függenek össze, amelyeket oktatnak is. (ld. a kari elemzéseknél) A kutatások eredményeként módszertani segédletek, konferencia előadások, különböző szakmai publikációk jönnek létre. A tudományos, -fejlesztő és kutatásokkal kapcsolatos tevékenységet az oktatói követelményrendszer rögzíti. A *Tudományos Bizottság* összefogja és számon kéri a tudományos munkát, pontozó lapok és szöveges beszámolók bekérésével méri az oktatók tudományos teljesítményét. Konferenciák szervezésével, konferenciakötetek szerkesztésével, tudományos és szakmai folyóirat alapításával, konferencián való részvétel anyagi támogatásával segítik az oktatók kutatásait, publikációit.

A vizsgált időszakban **66** pályázaton összesen **796 m Ft** összegű támogatást nyert a főiskola, ebből a legjelentősebb talán az öttagú konzorciumban (Pannon Egyetem vezetésével) a *TÁMOP* pályázaton (*Felsőoktatási együttműködés a vízügyi ágazatért*) nyert **300 m Ft**, a teljes pályázati összeg egynegyede.

2.3. Gazdálkodás

Külső és belső erőforrások pályázati (finanszírozás) megszerzése és felhasználásuk, a változások tendenciái.

Az intézményi gazdálkodás a minőségi oktatás fenntartását igyekszik jól szolgálni. Mindazonáltal az **önálló főiskola fennmaradása kérdéses**, hiszen az intézmény működése döntően a központi finanszírozáson múlik, s e bevételek folyamatosan csökkennek. Korábban a műszaki szakértői és egyéb szellemi

⁸ A Főiskola Szenátusa 2013 júniusában fogadta el a demonstrátori rendszerről szóló szabályzatot, amely alapján 2013 szeptemberétől lehetőség lesz a demonstrátorok foglalkoztatására. (Intézményi kiegészítés 2013.09.13.)

szolgáltatásai iránti igények a gazdasági feltételeket erősítették. Megszűnésük ellensúlyozása érdekében tudatosabb pályázatkészítési tevékenységet kívánnak folytatni. **Komoly gondok a már említett PPP konstrukciós beruházások.** Az anyagi terheket jelenleg (2012. október óta) nem fizetik a PPP partnernek (Swietelsky). Az építkezés célja eredetileg a hallgatói létszám növelésével kapcsolatos kapacitásbővítés volt, mely a jogszabályi és egyéb változások miatt nem teljesült. Fizetni az építési díj alapján számolt bérleti díjat (ami ÁFA, deviza költség), üzemeltetési költséget (felújítási alapot kell képezni, ami kiterjed a belső felszerelésre is), valamint az energia díjakat kellene.

A kifizetési módok és a költségminimalizálás lehetőségeinek vizsgálata állandó vezetői feladat. Sikeres költségcsökkentést értek el az energiadíjakban. Mivel az üzemeltető gazdasági érzékenysége nem jelent meg a fogyasztás mérséklése terén, ezért saját szabályozásokkal biztosították a fogyasztás mérséklését a műszaki munkatársak bevonásával. Némi bevételi forrást jelentenek a főiskola számára az ingatlanok.

A főiskola költségvetése egy milliárd alá esett (régén a duplája volt). **970 m Ft** a teljes bevétel, amelynek két nagyobb tétele az **593 m Ft** központi finanszírozás és **354 m Ft** hallgatói befizetés. Az intézményi tartozás az állományjelentés szerint **800 m Ft** (a saját számlás tartozás kb. **70 m Ft**). A jelenlegi trendek sem biztatóak mivel az éves elvonás a működési keretből **300 m Ft**. Összességében elmondható, hogy **az intézménynek van az egyik legnagyobb vesztesége az országban.**

Ugyanakkor megfogalmazódott egy túlélési terv, melyben Baja jövőjeként a 140 éves tanítóképzés és a nagy múltú, kuriozitást jelentő „vízmérnök” képzés került a középpontba. A „közgazdászképzést” szükség szerint leépítve (csak a vízmérnöki szakmához illeszkedő szakirányként a *gazdálkodás és menedzsment* alapképzés keretei között⁹), a *nemzetközi tanulmányok* és az *informatikus könyvtáros* alapszakok redukálásával, valamint az *andragógia* szak szükség esetén történő feláldozásával (mivel kicsi a szak, és jelentős a konkurencia) próbál profilt kialakítani az intézmény. A fejlesztés része lenne a továbbképzés, mivel a vízügyi területről „zárt rendszerben” (volt saját hallgatók által) történne a beiratkozás (jelenleg nincs ilyen, de 4500 fő végzett az intézményben). Ez a felsőoktatási szakképzés (FSZ) területeit is érintheti. A hallgatói tapasztalatok szerint a vízügyi területen való elhelyezkedés reményteljesnek tűnik. A vezetés véleménye, hogy a Minisztérium visszajelzése szerint az intézmény működőképes.

Mivel az akkreditáció az intézmény működésének minőségi jellemzőit hivatott értékelni, a fenti fenntarthatósági értékelésből az alábbiak vonhatóak le következtetésként:

- Jelenleg a jövő tervekből csak körvonalak látszanak, még költség becslések sincsenek, így **a gazdasági kilátások jelenleg nem megalapozottak.**
- A gazdasági nehézségek – a vezetés és a munkatársak kreatív megoldási kísérletei ellenére – már több ponton közvetlenül érintik az oktatás és a kutatás lehetőségeit, annak minőségét és színvonalát. Ennek egyik mérhető részlete, hogy **az előző akkreditáció során megfogalmazott elvárásokban több területén nincs fejlődés, sőt kényszerű visszalépések látszanak.**
- **A szakok és az oktatási feladatok átrendeződésének ügye jelentős új kihívás a két kar életében, s a jelenlegi körülmények között (vezető váltási nehézségek miatt) nem látszik egyértelműen a változás sikere.**

Összességében az intézmény a sajátos műszaki, valamint a pedagógiai szakterületi hagyományaira és az oktatói kar bizonyos potenciális tartalékaira építve próbálhat lehetőséget találni a tudatos jövőépítésre.

⁹ Az alapszak (a vonatkozó KKK adta keretek között) tantervi programjának átalakítása megkezdődött. E folyamat célja a vízügyi ágazat számára megfelelő ismeretekkel rendelkező közgazdászok képzése. (Intézmény kiegészítése 2013.09.13.)

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A főiskola önértékelésen alapuló minőségirányítási rendszert épít és működtet, amelynek célja a versenyképesség fokozása, a hallgatók, a társadalmi környezet, a külső és belső partnerek elégedettségének növelése. A korábbi kísérletek után (2002-es önértékelés és az ennek alapján született fejlesztési terv) a „*Dél-alföldi felsőoktatási intézmények benchmarking alapú minőségértékelési rendszerének kialakítása*” c. pályázati projekt keretében kidolgozott intézményi minőségmérési és értékelési rendszert vezetett be. Ennek eredményei már a 2007-es intézményi akkreditáció idején is láthatók voltak. Abban az évben a rendszernek szinte minden eleme kipróbálásra került már (kérdőívek, a bevezető fázis során képzett minőségmutatók és eredmények), de a belőle született gyakorlati fejlesztések aránya még szükségképpen rendkívül alacsony volt. A 2007-es intézményi akkreditációs jelentés megállapította, hogy a főiskola „*minőségbiztosítási rendszere az adatgyűjtés és a tudatosság szempontjából jól működik, a mérési eredmények alapján történő fejlesztések még kezdeti stádiumban vannak*”. Ehhez képest 2008-ban történt utoljára a korábbi rendszer szerint gyűjtött adatok kérdőívének kiküldése. Mivel az oktatók hallgatói véleményezése nagyon rossz eredményeket adott, nem végezték el a mérést azóta. Ennek alapján megállapítható, hogy **a korábbi rendszer elvárható eredményeiig nem sikerült eljutni.**

A minőségügyi vezetés terén személyi változás is történt, a korábbi vezető már nem „főállású”, így új felelős vette át a területet. Munkájához a hatásköröket és a betekintés lehetőségét megkapta, viszont **az intézményi változások problémái között a valós értékelések és beavatkozások megvalósítására nem került sor.** Az új vezető 2010 májusára megtervezte egy új hangsúlyú rendszer alapjait. A cél egy jó minőségirányítási mérőrendszer kialakítása, mely internetes felületen kérdezett volna 6-8 mutatót, biztosítandó az intézményi működés áttekinthetőségét. Ezt informatikailag a jelenlegi rendszerekhez illetve alakították volna ki, s egyeztetés kezdődött az SDA Stúdióval, ami az UniPoll rendszer támogatásával lépett volna előre. **Az intézmény a rendszer átalakítását megtervezte, de előírászerű szabályozás nem alakult ki.** Az átfogó rendszermegoldás helyett csak néhány területet (OHV, DPR) sikerült minőségügyileg kezelni. Egy saját fejlesztésű informatikai rendszer kialakítása is alternatíva lehetett volna, fel is merült, 2011 őszére el is készült, de technikai problémák keletkeztek. **2012-ben a minőségügy vezetési koncepciója változott, de nem sikerült előrelépni. Csak 2013. elején indult el a rendszer valós kialakítása.** Az első elégedettségi lekérdezés az oktatók egy részére, majd a hallgatók egy nagyobb körére terjedt ki. Ezzel a rendszerrel (a „*Tartsd magad képen*” koncepció szerint) összesen három felmérést (köztük egy PPP-st több problémával) végeztek el. A válaszadási részarány **25%-os** volt. A kiértékelésből hasznos adatok jelentek meg, az összesített anyag visszajutott a dékánokhoz és a rektorhoz. Az eredményekről tájékoztatás a látogatás előtti időszakban jelent meg az érintettek számára. Gond, hogy **az eredmények kiértékelésének és a beavatkozásoknak nincs meg az eljárásrendje, a tennivalókat csupán ösztönös megoldások kísérik. A jelenlegi működésről szerzett tapasztalatoknak a visszacsatolási és kiértékelési rendje még nincs kidolgozva.** Márpedig ez biztosítaná, hogy a monitoring rendszer minőségirányítási rendszerré váljék.

A minőségügyi rendszer szervezeti felépítését illetően tervezik a korábbi négy szintű felépítést három szintűre (intézményi, kari, intézeti) cserélni, a szakcsoport szint a szervezet átalakulása miatt már nem életszerű. Jelenleg a három szintű is jelentős előre lépés lenne, mivel néhány kivételtől eltekintve a második és a harmadik szinten sincs sem tervezett, sem rendszeres, sem gyakorlati működés. A szórványos események közé tartozik a PPP (kötelező évenkénti felmérés) és a hagyományos épületek felülvizsgálata. Az értékelés formálisan sikeres volt, de nem történt fejlesztés az eredmények alapján. További jó jel, hogy a honlapon a minőségüggyel kapcsolatosan képviselt szemléletnek megfelelő anyagok jelennek meg.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A főiskolán – az *andragógiát* kivéve – valamennyi alapképzési szak végül rendelkezik akkreditációs támogató határozattal, (bár kettő csak a MAB Felülvizsgálói Bizottságától!). A pedagógusképzési alapszakok 2012-ben estek át sikeres párhuzamos akkreditációs eljáráson. Kritikaként meg kell fogalmazni, hogy **a képzések indításának tervezéséhez elvárható, hogy az oktatók kreditterheléséről és az akkreditációs elvárásoknak megfelelő tantárgyfelelősi terhelésről áttekintő képük legyen, ennek hiánya komoly aggályokat kelt. Nem véletlen, hogy a legtöbb szak indításakor csak sokadik pró-**

bálokzás után (vagy egyáltalán nem) sikerült az akkreditáció, ezekben az esetekben szükséges a folyamatos belső monitorozás. A folyó képzések áttekintésével kapcsolatos konzultációk rendszeresek, a kari és az intézeti tanácsok folyamatosan igyekeznek korszerűsíteni a tananyagot.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatói teljesítmények értékelése a Szenátus által elfogadott és a honlapon közzétett Tanulmányi-és Vizsgaszabályzatban (TVSZ), illetve a záróvizsga-szabályzatban rögzített előírások alapján történik. A diplomamunkák értékelésébe külső opponenseket is bevonnak, a záróvizsgákon külső szakemberek elnökölnék, akiknek véleményét írásban is kikérik, hogy értékelésüket, javaslataikat figyelembe lehessen venni a tananyag-korszerűsítésben, illetve a számonkérések során.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A személyi feltételek nagyrészt biztosítottak a főiskolán, a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók száma **89** főről csupán **83** főre csökkent, ugyanakkor **27**-ről **50** főre emelkedett a tudományos fokozattal bírók száma, így a szakfelelősök valamennyien minősített oktatók. Viszont **az oktatók kreditterhelése, illetve a tantárgyfelelősökre eső tantárgyszám megfelelése kérdéses.**

Az intézmény változatlanul nagy gondot fordít a fiatal oktatók utánpótlássá nevelése ügyében, eredményeképp a főiskolákkal szemben elvárt minősítettségi arányokat magas szinten teljesíti. A PhD tanulmányokat folytató oktatók szakmai, anyagi segítséget kapnak a *Tudományos Bizottság* közreműködésén keresztül, és ez eredményes előrehaladásuk egyik oka. A doktori fokozatokat a főiskola oktatói saját doktori iskola hiányában jellemzően a *PTE*, a *LFZE*, a *SZTE* doktori iskoláin szerzik. A doktori munkák témakörei, széles spektrumú területről kerülnek ki, pl. logisztika kombinatorika, ipartörténet, technikatörténet, nevelésszociológia, irodalomtudomány, zeneművészet. Pozitív oktatói, doktoranduszi visszajelzések érkeztek a könyvtár által nyújtott támogatásra, az órarendtervezés kapcsán a rugalmasságra, a pályázati lehetőségekre, mely a munka folyamán felmerülő költségek rendezését segíti. Elmondták, hogy nem egyszerű publikálni és konferenciákra eljutni, bár ebben a főiskola maximális segítséget nyújt. Fejleszhetőnek tartják a doktoranduszok a műszerbeszerzési folyamatokat, szorgalmaznák a laboránsok számának a növelését.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az intézményben a két kar *Tanulmányi Hivatala* a szükséges mértékben egységes rend szerint dolgozik, a tanulmányi osztály (TO) nyitva tartása hétköznap 2-3 óra. Az oktatási folyamat támogatása hatékony és eredményes, a hallgatók véleménye is több ponton tükrözte ezt. A hallgatói adminisztratív problémákról a TO-n tájékozottak voltak és a külső okokra visszavezethető probléma kezelésén dolgoztak (pl. hallgatói igazolvány intézésének elhúzódása).

A képzések infrastrukturális feltételei jók, a vizsgált időszakban ezek jelentősen fejlődtek, az új PPP-s konstrukcióban létrejött épület ideális elhelyezést biztosít a fokozatosan gazdagodó könyvtár számára, amelynek könyvvállománya duplájára nőtt az előző intézményi akkreditáció óta, nem csak a költségvetésből, hanem pályázati pénzből is. Muzeális értékű helyismereti és vízügyi gyűjteményének állagmegóvása szintén pályázat útján biztosított. A könyvtár korszerűen felszerelt, az informatikai rendszer kiváló. A könyvtárhasználat népszerűsítése érdekében termeiben rendszeresen tartanak órákat, szorgalmazzák a könyvtári kutatómunkát. A látogatottság nem túl magas, ami érthető, mivel hétköznap du. 4-kor bezár, hétvégén pedig csak szombat délelőtt van nyitva. Az intézmény szeretné mind a hallgatószám, mind a város számára még elfogadottabbá tenni az új könyvtárat, ezért rendszeresen szervez képzőművészeti kiállításokat az előtérben és az aulában.

A főiskola mindkét karán folyó képzésekben fontos szakmai minőségi tényező a gyakorlati képzés lehetőségeinek, megfelelő gyakorlóhelyeknek a biztosítása. Erre mind a műszaki, mind a pedagógusképzési terület szakjai esetében hangsúlyt helyeznek.

A sportolási lehetőségek, illetve a szórakozás és a kulturális programok választéka megfelelő, a testnevelés órákon való részvétel kötelező, szabadon választhatóak a sportágak. A PPP konstrukció eredményeképpen modern és tágas kollégium áll rendelkezésre, a 240 főre tervezett kollégiumban jelenleg **180** fő

lakik. A korábbi étkezési lehetőségek kissé bővültek, jelenleg mindkét épületben lehet igénybe venni a menzai szolgáltatást. A hallgatók közül kevesen élnek ezzel a lehetőséggel.

3.6. A főiskola belső információs rendszere

A főiskola számítástechnikai központja az új épületben került kialakításra. A szerverszoba biztonsági szempontból megfelelő elrendezésű elzárt terület, melyet meghatározott személyek érhetnek el. Ugyanakkor **nincs belépési napló**, így esetenként a különböző területekért felelős személyek átjárása történik, melyben az egymás mellett lévő **berendezések biztonsága nem szavatolható** (lábnym egy szerver gép tetején!). A hálózat a két kampusz között sebezhető, melynek elsődleges okai a fizetési gondok, a bérkonstrukció nehézségei. **Az információbiztonság kritikus pontjain a kockázatok rangsorolása**, a tanulmányi osztályokon a **rácsok hiányoznak**. A kulcsok kezelése nem átgondolt, elsősorban a leltári vagyont veszi tekintetbe. **Nincs vészhelyzeti terv az esetleges problémákra**. Terveik szerint a közeljövőben történik fejlesztés, az információkezelési szabályzatot a májusi szenátus elé terjesztették. Ennek szakmai előkészítettsége és közzététele azonban – a hátra lévő rövid idő ellenére – az intézményi látogatáskor még kezdeti állapotban volt.

A fontos információs fórum, a honlap naprakészen tartása értő kézben van, de tartalmával kapcsolatban több probléma mutatkozik: pl. a külső felek felé zajló kommunikáció hiányzik, a karrieriroda szolgáltatásai nem érhetők el, szerencsére a tanulmányi rendszer (Neptun) viszont könnyen elérhető mindenki számára. Külön weboldala van a tanulmányi osztálynak, rajta a legszükségesebb szabályzatok mindig aktuálisan. Információbiztonsági okból aggályos, hogy a **honlap** anyagai kívülről és belülről azonosan érhetők el, **nincs lehetőség különböző anyagokhoz eltérő jogosultságokkal hozzáférni**. A külső látogató és pl. a rektor azonos tartalmat ér el, ami a hatékony belső kommunikációnak (egyres nyilvánosságra nem tartozó dokumentumok miatt) korlátot jelent.

A nem informatikai jellegű kommunikáció – az intézmény méretéből, adottságaiból és az oktatói kar viszonylag kis létszámából fakadóan – értelemszerűen jó. Rendszeresen tartanak intézeti és össznevelőtestületi értekezleteket, ahol megbeszélnek a képzésekkel, az intézmény működésével kapcsolatos fontos kérdéseket, szükség esetén előzetesen megvitatják a szenátusi előterjesztéseket. Az oktató-hallgató viszony kielégítő, a hallgatókkal történt beszélgetések arról tanúskodtak, hogy a hallgatók szívesen fordulnak problémáikkal oktatóikhoz, az oktatók pedig igyekeznek bevonni diákjaikat kutatásaikba, a TDK munkába. Mindamelllett a hallgatók változtatnivalóként épp az oktatókkal való kapcsolattartás fejlesztését nevezték meg.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A főiskola működésének és a külső/belső informálás legfontosabb és egyre általánosabb eszköze az informatikai felületeken való megjelentetés. A főiskola működését jelentős mértékben közpénzekből finanszírozza. Ebből következően jogos elvárás, hogy különböző általa kezelt felületeken nyilvánosságra hozza a közhasznúságát igazoló tényeket és eseményeket. Ennek érdekében a közzétett információk célcsoportjait tudatosan kell meghatározni. Mindazonáltal a nyilvánosság alapvetői elemei biztosítottak. Az új honlap-struktúra jól támogatja a főiskola oktatással és a működéssel kapcsolatosan közzéteendő információk nagyobbik részének elérését. **Belső fejlesztést igényel, hogy a formálisan is kialakított minőségfejlesztési program és annak értékelése elérhető legyen az intézmény nyilvános felületein is**. A honlapon a két karnak, a könyvtárnak, a minőségügynek, a Neptunnak és a Tanulmányi és Felnőttképzési Központnak van önállóan gondozott felülete. A felvételizni vágyók egyszerűen megtalálják a kínált képzéseket és azok pontos leírását. Viszont **hiányos, illetve szűkszavú a szakmai és tudományos tevékenységre, az erőforrások megteremtésére és felhasználására, a kapacitásra, a gazdálkodásra, a mobilitásra, a törvényesség érvényesítésére vonatkozó adatszolgáltatás**.

III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok

A főiskolán eddig kialakult jó gyakorlat folytatása szükséges a következő területeken:

- Példás a fiatal oktatók segítése, amelynek eredményeképpen ugrásszerűen megnőtt a minősített oktatók száma.
- A műszaki képzések felhasználói szférával, gazdasági-, ipari területekkel kialakított jó kapcsolatot továbbra is fenn kell tartani.
- Dicséretesek és tovább folytatandók a főiskola közművelődésért tett erőfeszítései: konferenciák, rendezvények, kiállítások, könyvtár.

Az alábbi területeken **komoly előrelépés szükséges**:

- A **döntéshozatali mechanizmust** és a szenátus munkáját segítő bizottságok működését szükséges áttekinteni, rögzíteni kell a **bizottságok feladatát és szerepét**.
- Javasolt a **képzési szerkezet áttekintése**, a szükséges profiltisztítás elvégzése a hagyományos képzések megtartása és erősítése mellett. Tovább kell törekedni a tantervek optimalizálására, összehangolására, a tartalékok hatékonyabb kihasználására, elkerülve a pazarlásokat. A képzési **programok indításához és követéséhez az oktatói kreditterhek és tantárgyfelelősi terhek nyilvántartását** meg kell oldani.
- Az **oktatás hatékonysági, eredményességi mutatóit** (végzetek és diplomát átvevők aránya!) feltétlenül **javítani** kell. A **nyelvvizsgára való felkészítés gyakorlatában szabálykövetőnek** kell lenni (kreditrendelet, KKK), kredit akárhogy is nem számolható el.
- A tehetséggondozásban kialakított eddigi jó gyakorlat folytatása mellett szükséges a **TDK folyamatok stratégiai elemmé emelése**. Fontos a **szakkollégium** intézményének erősítése, működése kiszélesítése, más intézmények szakkollégiumaival a kapcsolat felvétel, hiszen a szükséges feltételek adottak.
- A PPP beruházások és a csökkenő hallgatói létszám következményeképpen kialakult **pénzügyi helyzet kezelése** érdekében még fokozottabban törekedni kell – a fenntarthatóság érdekében – a tartozások visszaszorítására.
- A **minőségügy kezelésének romló tendenciáin** változtatni szükséges, annál is inkább, mert a 2007-es akkreditációs jelentés már tartalmazta a **minőség alapú folyamatfejlesztés gyakorlatának javítását**.
- Az **Oktatói Hallgatói Véleményezés (OHV) jelenlegi formája kezdetleges** (már tanulmányozható volt egy felmérés), ezért az értékeléshez, visszacsatoláshoz szükséges az OHV teljes rendszerének (önértékelés, vezetői értékelés, dolgozói elégedettségmérés, hallgatói elégedettségmérés) kialakítása.
- Indokoltak a már megkezdett **információbiztonsági intézkedések**. Szükséges kialakítani a több-rétegű felhasználói jogosultsági rendszert.

A Műszaki és Közgazdaságtudományi Kar akkreditációs értékelése

I. Akkreditációs minősítés

EJF Műszaki és Közgazdaságtudományi Kar (MKK)	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való jelenlegi megfelelési szintje alapján – 2015. december 31-ig hatályos, 2014. február 28-ig intézkedési terv benyújtása mellett, 2014. őszén induló monitor eljárás közbeiktatásával.
--	--

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján az **Eötvös József Főiskola Műszaki és Közgazdaságtudományi Karát a MAB főiskolai karként akkreditálja¹⁰, de elnevezésében* változtatást tart indokoltnak.** A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Több képzési területen¹¹ (ténylegesen **2**), több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés¹² oktatási és tudományos kutatási tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **35 főt**, összesen **37 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **egyharmadának** van tudományos fokozata (**37 főből 17 fő: 46%**).
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevételeivel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézmény minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek (*a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel*).

A kar **2 évre szóló** akkreditációja javasolt, mert jelenleg **az akkreditációs feltételek teljesülése, a minőségi képzés maradéktalan biztosítása aggályos**, részletesebb kifejtését ld. az intézményi és a kari értékelésben.

* Az egy alapszakon folyó képzéssel jelenlévő **gazdaságtudomány képzési terület** a kar nevében legfeljebb erre a szakterületre való utalást indokol, de a **közgazdaságtudományt semmiképpen.** (A javasolt név pl. **Műszaki és Gazdasági Kar**)

¹⁰ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél 2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani.

¹¹ A vonatkozó képzési területek: **gazdaságtudományok; műszaki**

¹² Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar (változások, tendenciák). Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai (amennyiben voltak ilyenek) nyomán tett kari szintű intézkedések.

A kar a vízügyi szakterületen a gyakorlati képzésre koncentráló meghatározó és a gyakorló szakmai körökben elismert tevékenységet folytat – jelentős szakmai-anyagi támogatással: a Pannon Egyetem konzorciumi-vezetésével összeállt TÁMOP pályázat keretében, **300 m** Ft a kar részesedése. A 2013-ban indult projekt egyik kiemelt célja a vízügyi ágazati kutatás-fejlesztési koncepció kialakítása; Virtuális *Vízügyi Kutatás Koordináló Központ* létrehozása.

A kar képzési és adott szakterületi kutatási lehetőségei – infrastrukturális felszereltsége, könyvtári, laboratóriumi háttere – biztosítottak, de fejleszthetők. A VITUKI könyvtárának az intézet könyvtárába való átmentésével az intézmény jelentősége növekedhet.

A kar az utóbbi években nagy erőfeszítéseket tett a beiskolázási létszámának növelése érdekében, országos szintű felmérésben vett részt a szakemberszükséglet hosszabb távra szolgáló igényeinek bemutatására, a középiskolák diákjainak tájékoztatására. Tervezik határokon átnyúló képzések és felsőfokú szakképzések indítását.

A karon mesterképzés nem folyik, alapképzést követően továbblépő végzettjei közül 2013-ban már többen jelentkeztek a BME mesterképzési szakjára, míg az elmúlt években nem volt ilyen hallgató.

A kar dokumentumainak¹³ kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése (szervezett, racionális stb.), a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

Az intézmény és a kar vezetésében kedvező változások indultak, a korábbi vezetési problémák rendeződni látszanak, a kinevezett rektor szenátusi elfogadottsága jelzi a stabilizálódást a vezetésben. A karnak is új vezetői vannak, a változtatások lehetőségei adóttak. Már is pozitív fejlemény, hogy az ágazati szintű támogatás megerősödött, felismerni látszanak a szakterület stratégiai fontosságát.

A kar képzési szerkezete, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A kar képzési szerkezete "bővült", a két alapképzési szakon oktató műszaki terület mellett új képzési területe 2010. óta a gazdaságtudomány – egy alapképzéssel. A műszaki képzésben a vízgazdálkodási, vízminőség vizsgálati terület dominál, miközben **éppen ezen a szakterületen az oktatói állomány változása nem kedvező, szakmailag aggályos¹⁴.**

A kar infrastruktúrája, laboratóriumi a vízgazdálkodási–vízminőségi szakterület oktatásához-kutatásához megfelelő, de a jobb kihasználás érdekében már tett lépéseket az új vezetés pl. kutatási feladatok megszerzése, együttműködéssel más intézményekkel mint a BME, illetve a PTE szaktanszékei.

A kar országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai

A kar ipari támogatási háttere jelentős és hatékony, annak is köszönhetően, hogy országosan sok végzett mérnöke került olyan pozícióba, hogy szakmailag is támogatni tudja a gyakorlati mérnökképzést, például szakmai gyakorlatok feltételeinek biztosításával, kiemelt szakemberek óraadói foglalkoztatásának biztosításával.

A kar kapcsolata a *Magyar Hidrológiai Társasággal*, a *Magyar Mérnöki Kamara Vízépítési Tagozatával*, a *Bács-Kiskun megyei Mérnöki Kamarával*, valamint a vízellátással, víz és szennyvíztisztítással

¹³ Pl. kari SZMSZ; kari minőségbiztosítási szabályzat; minőségfejlesztési program és éves értékelései stb.

¹⁴ A Műszaki és Közgazdaságtudományi Kar oktatói állománya a műszaki képzési területen problémákat mutat. Az egyik legfőbb probléma az idős korstruktúra. Ezen folyamat megállítására érdekében az utóbbi években elindult egy tudatos humán-erőforrás fejlesztési program. Az oktatói gárdához több fiatal oktató is csatlakozott, akik tanszéki mérnökként kapcsolódtak be az oktatási munkába. Cél az új belépők folyamatos előmenetelének biztosítása, a fokozatszerzés ambicionálása. A minőségi oktatásra való törekvés másik eleme az oktatók doktori iskolákban való továbbképzése. A hiányzó vagy túlterheltség miatt el nem látható területek oktatását a vízügyi szakma gyakorló szakemberei végzik. (Intézményi kiegészítés 2013.09.13.)

foglalkozó szakmai szövetségekkel (*Magyar Víziközmű Szövetség, Magyar Szennyvíztechnikai Szövetség*) folyamatos és eredményes, fenntartásuk és erősítésük értelemszerűen fontos.

Sajátos színtere a nemzetközi oktatási együttműködésnek a határon átnyúló, kistérségi reláció. Az EJF-nek van e téren sikeres kezdeményezése az intézménynek a határon átnyúló tudástranszfer, a Baja – Szabadka – Eszék háromszög adta rendkívüli oktatási és kutatási együttműködési lehetőségek kiaknázása, a kart érintően éppen a vízgazdálkodási szakirányú építőmérnök-képzésben. Ennek az együttműködésnek a fejlesztése nagy lehetőség.

A kar *Gazdaságtudományi Intézete* jó szakmai kapcsolatokat ápol a helyi vállalkozásokkal, hitelintézetek fióktelepeivel, munkaügyi központtal, környező önkormányzatokkal, valamint a szakmai szervezetek képviselőivel (pl.: *NAV, Kereskedelmi Iparkamara, Magyar Könyvvizsgálói Kamara, Bankszövetség*).

A kari C-SWOT analízis értékelése

Az analízis átgondolt, a megfogalmazott feladatok reálisak. Elismert *erősségeik*, mint írják: *múlt, hagyományok, minősített oktatók aránya, kiterjedt, erős szakmai kapcsolatok, családi hangulat, hallgatóbarát szemlélet, javuló infrastruktúra, kis létszámú hallgatói csoportok*.

Gyengeségeik: a „hallgatói létszám csökkenése, gyenge szelekció, a belépő hallgatók szerény felkészültsége és igyekezete, egyre több hátrányos helyzetű hallgató, a hallgatók gyenge idegennyelv ismerete, a PPP miatti nehéz gazdasági helyzet, a régió önhibáján kívüli hátrányos helyzete, eszközkarbantartás, eszközfejlesztés pénzhiány miatti nehézségei”.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

Az intézmény e karán (is) nagyon kevés a záróvizsgát tett és egyúttal diplomát is átvett hallgató. Biztató jel, hogy a 2013. évi záróvizsgákon már **34** vizsgázó volt, és **13**-an diplomát is kaptak. Egyértelmű, hogy a kar lépéseket kell tegyen e téren a komoly javulás érdekében, elsősorban az idegennyelv tanulás támogatására.

Végzetek elhelyezkedése, munkaerő-piaci bevalás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

Az elmúlt évben – évtizedek óta először – történt kísérlet az ágazat felsőfokú szakember igényének számszerűsítésére, figyelemre méltó adat pl. a 2700 vizes orientáltságú, kamarai, főként vállalkozói körben működő mérnök csoport elöregedést mutató korfája, amely szerint mintegy 60%-uk 55 év feletti, míg a 25-35 év közötti korosztály alig haladja meg a 100 főt. Az ágazat éves felsőfokú szakemberigénye mintegy **70** fő, ezzel szemben a vizes szakirányú építőmérnököt kibocsátó három hazai intézménynél az elmúlt években a végzetek száma (a tól-ig értéket mutatva, mert az egyes évek között kisebb-nagyobb hullámvázás van): **BME: 25 - 35 fő BSc, 10 - 12 fő MSc, Ybl. M. Kar: 15 - 20 fő, EJF: 30 - 35 fő.**

A végzett mérnökök elhelyezkedési lehetőségei a bemutatott elemzés alapján jó. A „szakember éhség” megjelenik a szakmunkás és technikus képzésben is, viszont e téren nincs igazán nagy kínálat a nemzetközi oktatási piacon. Különösen a BSc szint alatti „felsőfokú szakképzés” számára tűnnek hasznosíthatónak a meglévő kapacitások (angolul tudó oktatók, mérőtelepek, műszerezettség stb.). A költségek alacsonyabbak, így támogatás is nagyobb eséllyel szerezhető. Ebben az irányban érdemes erőfeszítéseket tenni, ehhez a karnak jó adottságai vannak.

2.2. Kutatás-fejlesztés

A kar jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati eredményei (hazai és nemzetközi eredményesség).

Évente rendez a kar tudományos ülésszakot neves szakemberek meghívásával, és az eredményeket tudományos könyv formában publikálja. A TÁMOP keretében az Eötvös József Főiskola egy öttagú konzorciumban, a Pannon Egyetem konzorcium-vezetésével címmel jelentős pályázatot nyert („Felsőoktatási együttműködés a vízügyi ágazatért”), részesedése az elnyert teljes összegnek mintegy negyede, **300 millió Ft**. A projekt 2013. áprilisában indult 24 hónapos megvalósítási időtartama alatt az EJF által tervezett egyik fő tevékenység az *építőmérnöki* és a vizes irányultságú *környezetmérnöki* képzésében tanterv- és tananyag-fejlesztések (40 tantárgy e-learning tananyaga) megvalósítása, a képzési profil fejlesztése, bővítése. Tervezik a gyakorlati képzés erősítését, az ágazati együttműködésen alapuló karrier szolgáltatások fejlesztését. A projekt további kiemelt célja a vízügyi ágazati kutatás-fejlesztési koncepció kialakítása; *Virtuális Vízügyi Kutatás Koordináló Központ* létrehozása.

Az *építő- és környezetmérnöki* szakos képzésekhez kapcsolódóan a vízügyi és a környezettudományi, valamint a vízi környezetvédelem témakörök dominálnak. Ezeken a területeken (víz- és szennyvíztisztítási technológiák, víziközmű rendszerek, hulladékkezelési technológiák, vizes élőhelyek ökológiájának vizsgálata, árvíz- és belvízvédelem hidrológiai alapjai, hidrometriai mérési módszerek komplex fejlesztése, stb.) a kutatások országosan is egyedülállóak, támaszkodva a vízügyi és környezetvédelmi szervek képviselőire, valamint a szakmai intézményhálózatra. A vízi környezetvédelem témakörében a kutatások nemzetközi elismertsége is számottevő. A Gazdaságtudományi Intézetben belül igyekeznek olyan kapcsolódó kutatási területeket preferálni, amelyek gazdaságtudományi oldalról erősítik, illetve kiegészítik a *Vízellátási és Környezetmérnöki*, valamint a *Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézet* meglévő kutatásait.

2.3. Gazdálkodás

A kari gazdálkodás megfelelősége a minőségi oktatás fenntartásához. Külső és belső erőforrások pályázati (finanszírozás) megszerzése és felhasználásuk, a változások tendenciái.

A kar gazdasági helyzete – hasonlóan a többi főiskolai karhoz, az alulfinanszírozottság miatt igen nehéz. A PPP programban való részvétel jelentős infrastrukturális változást, javulást eredményezett, de a költségeket megnövelte. A kar gazdasági helyzetét jelentősen javítja a magas tudományos szinten képzett, nagy gyakorlattal rendelkező **oktatók óraadói díj nélküli segítsége, támogatása, de ez hosszú távon nem tartható.**

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A kari minőségbiztosítási stratégia (és eljárások) az intézményi stratégia részeként létezik, külön kari sajátosságai nincsenek, illetve nem olyan mértékűek, hogy külön elemzést tenne szükségessé. (Lásd az intézményi értékelés II.3.1. pontját.)

3.2. Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A kar a hagyományos műszaki képzései mellett, három évvel ezelőtt indított új, gazdasági képzési területen egy alapképzést. Szakirányú képzések indítására – például az árvízvédelem területén, a vízgazdálkodás speciális témaköreire is igazodva lehetőségei megteremtéséhez e szakterületen, **a vízépítési – mérnöki szakágban a jelenleg már hiányos oktatói állomány bővítése, a nyugdíjazások miatt kieső szakterületi oktatók pótlása szükséges.**

A 2013-ban indult TÁMOP projektben egyik célkitűzése (az *építőmérnöki* és a vizes irányultságú *környezetmérnöki* képzéseiben a tanterv- és tananyag-fejlesztések) kapcsán 40 tantárgy e-learning tananyaga valósulhat meg, a képzési profil fejlesztése, bővítése és a gyakorlati képzés erősítése is tervekben van véve. (Lásd: még az intézményi értékelés II.3.2. pontját.)

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A karon az ismeretellenőrzés, hallgatói teljesítményértékelés az intézményben egységes gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.3. pontját.)

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A karon az oktatói minőségbiztosítás az intézményben egységes gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.4. pontját.)

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az intézmény egészére, mindkét karának hallgatóira egységes gyakorlat érvényesül a tanulástámogatásban és a hallgatói szolgáltatások rendelkezésre állásában.

A gyakorlati képzés ezen a karon is kiemelt jelentőségű, nagy hangsúlyt helyeznek a képzés gyakorlati jellegére. Minden szak esetében biztosított a megfelelő gyakorlati hely, amely sok esetben a hallgató későbbi munkahelyévé is válik. A gyakorlati helyek jelentősége, az EJF és a gyakorlati helyek jó kapcsolata a felhasználói szférával való találkozás során nyilvánvalóan megmutatkozott. (Lásd: még az intézményi értékelés II.3.5. pontját.)

3.6. A kar belső információs rendszere

A kar belső információs rendszere az intézményben egységes gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.6. pontját.)

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A karon a nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása az intézményi gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.7. pontját.)

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- A kar képzési szerkezetére jellemző, hogy közel azonos számú hallgató kerül be a teljes idejű, valamint a részidejű képzésekbe. **Növelni javasolt** a felsőoktatási intézmények általában stabil bázisát jelentő **nappali hallgatói létszámot**. Ugyanakkor kétségtelen, hogy az ismert „szakember éhség” csillapítására, a szakmunkás és technikus képzésre, illetve felsőfokú/felsőoktatási szakképzésre a nemzetközi oktatási piacon is növekvő igény van. A karnak jó adottságai vannak az ezirányú szolgáltatásokban.
- **A karon az építőmérnöki alapképzésben a domináns vízgazdálkodási, vízminőség vizsgálati szakterület oktatói állománya már nem kielégítő, hiányoznak (kiestek) fontos szakterületi (szakirányú képesítésű) oktatók, pótlásukra a jelenlegi gyakorlat nem megoldás.**
- Az elhelyezés, a digitális eszközök, oktatástechnikai eszközök, laboratóriumok, félüzemi kísérleti helyek, mérőtelep az oktatási igényekkel nagyjából összhangban vannak, de természetesen jelentkezik a fejlesztési igények. A karon a műszaki képzést szolgáló speciális infrastruktúrális háttér, a nagy hagyományú hidrometriai mérőtelep, laboratórium (hidraulika, vízminőség, talajmechanika, biotechnológia) **elavulásának megállítására figyelmet kell fordítani**, pályázatokkal, vállalati együttműködésekkel a fejlesztésüket biztosítani szükséges.
- **Jelentős mértékű a záróvizsgát tett, de diplomát nem szerzett hallgatói létszám. Szükséges, hogy nagyobb erőfeszítéseket tegyen a kar a nyelvtanulás támogatására.**
- Sajátos színtere a nemzetközi oktatási együttműködésnek a határon átnyúló, kistérségi reláció. Az EJF-nek van e téren sikeres kezdeményezése: határon átnyúló tudástranszfer, a Baja - Szabadka - Eszék háromszög adta rendkívüli oktatási és kutatási együttműködési lehetőségek kiak-

názása a vízgazdálkodási szakirányos építőmérnök-képzésben. Ennek az együttműködésnek a fejlesztése célszerű és nagy lehetőség.

- 2013-ban a vízügyi-vízépítési szakterületen oktatást segítő tudományos testületet hoztak létre neves szakemberek, szakmai szervezetek részvételével. Szükséges, hogy a kar vegye igénybe a *Tudományos Tanács* támogató segítségét. Támogatni és ösztönözni érdemes újabb tudományos műhely kialakulását jól megválasztott (elsősorban alkalmazott jellegű kutatást igénylő) témakörben s az eredmények gyakoribb publikálását, felhasználva a Tudományos Tanács és intézmények kapcsolati lehetőségeit.
- A műszaki szakterületen a vízügyi hatóságokkal, vállalatokkal, szakmai társaságokkal és kamarával kialakított jó és hatékony kapcsolati rendszert fenn kell tartani, további tartalommal kell megtölteni.
- Erősíteni szükséges a hasonló képzést folytató intézményekkel a szakmai kapcsolatokat, a kölcsönös tájékoztatás biztosításával, közös programok szervezésével.

A Neveléstudományi Kar akkreditációs értékelése

I. Akkreditációs minősítés

EJF Neveléstudományi Kar (NTK)	A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való jelenlegi megfelelési szintje alapján – 2015. december 31-ig hatályos, 2014. február 28-ig intézkedési terv benyújtása mellett, 2014. őszén induló monitor eljárás közbeiktatásával.
--	--

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján az **Eötvös József Főiskola Neveléstudományi Karát a MAB főiskolai karként akkreditálja¹⁵**, A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Több képzési területen¹⁶: (ténylegesen **3**) több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés¹⁷ oktatási és tudományos kutatási tevékenység feladatait látja el.
- Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a **35** főt, összesen **46 fő**.
- A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **egyharmadának** van tudományos fokozata (**46 főből 33 fő: 71,7 %**).
- Rendelkezik a karon folyó képzésekhez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadótérrel, szemináriumi helyiséggel, intézményi/kari könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyek, sport és kulturális létesítmények, diákétkezési lehetőségek igénybevételeivel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézmény minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek (a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre tekintettel).

A kar 2 évre szóló akkreditációja javasolt, mert jelenleg az akkreditációs feltételek teljesülése, a minőségi képzés maradéktalan biztosítása aggályos, részletesebb kifejtését ld. az intézményi és a kari értékelésben.

¹⁵ Nftv. 115.§ (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél 2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani.

¹⁶ A vonatkozó képzési területek: **bölcsészettudomány; pedagógusképzés; társadalomtudomány**

¹⁷ Ld.: a Függelékben felsorolt szakok jegyzékét

II. Minőségértékelés

II.1. A kar általános helyzetképe

Honnan – hova tart a kar. Az előző intézményi akkreditációs határozatnak a karra vonatkozó ajánlásai nyomán tett kari szintű intézkedések.

Az EJF *Neveléstudományi Kara* nagy tradíciókkal rendelkezik, jogelődje a 140 éve alapított Tanítóképezde. 2004-től kezdődően fokozatosan szélesedett a kari profil, először felsőfokú szakképzésekkel, majd szakirányú továbbképzésekkel. A szakirányú továbbképzési szakokból széles a kínálat, de a legtöbb szak iránt csökkent az érdeklődés, csupán a nemzetiségi nyelvi és angol nyelvi továbbképzés tart változatlan érdeklődésre számot. A mai kar a tanító alapképzés mellett 2006-tól további alapképzési szakokkal bővítette szakkínálatát a bölcsész és a társadalomtudományok területéről.

Az általános helyzetkép meglehetősen ellentmondásos. Míg a szakmai munkában, az infrastruktúrában, az oktatói minőségben előrelépést lehet megfigyelni, addig a javuló minőséggel szemben **romló tendenciát mutatnak a beiskolázás és a hallgatói minőség adatai.** A vizsgált öt éves időszakban valamennyi szakon a hallgatói létszám csökkenése volt jellemző. Pozitív változás viszont az oktatói háttér minősítetttségének jelentős javulása (~71%), mindez köszönhető a karon folyó tudatos ösztönző rendszernek és a fiatal oktatók megbecsülésének és a megfelelő infrastruktúra és a jó minőségű gyakorlati háttér biztosításának.

A kar dokumentumainak¹⁸ kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, szervezeti felépítése, vezetése, a HÖK részvétele a kar vezetésében, kari stratégia.

A kar dokumentumai kidolgozottak, folyamatos frissítésre kerülnek, a honlapon elérhetők – bár nem megnyugtató, hogy **a külső és belső hozzáférés között nincs differenciálás.**

A szervezeti felépítés az intézmény másik karáéhoz (MKK) hasonló: három intézet (*Pedagógusképző, a Nemzetiségi és Idegennyelvi, illetve a Társadalomtudományi Intézet*) fogja össze a karon folyó képzést és kutatást. Szervezetileg a karhoz tartozik a *Gyakorló Általános Iskola*, illetve egy *Hallgatói Információs és Szolgáltató Iroda (HISZI)* is.

A kar vezetője a dékán, munkáját egy dékánhelyettes segíti. A kari stratégia – a *Küldetésnyilatkozat* szerint – a nagy múltú tanítóképzést tekinti zászlóshajójának, azzal kiegészítve, hogy törekszik a magas színvonalú *óvodapedagógus* képzésre, illetve a karon működő további három szak eredményes működtetésére.

A kar képzési szerkezeté, együttműködések más karokkal az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére

A kar képzési szerkezetének jellegzetessége, hogy az **öt** alapképzési szakot kifutó felsőfokú szakképzések egészítik ki. Az alapképzések közül elsősorban a *tanító* és az *óvodapedagógus* képzés bír nagy hagyományokkal. A kar a *Műszaki és Közgazdaságtudományi Kar*ral együttműködik, főleg azokon a területeken, amelyek a nyelvtanításhoz, a társadalomtudományokhoz, illetve a neveléstudományhoz kapcsolódnak. Az átíratást igyekeznek tantárgyi modulok alkalmazásával racionalizálni, így kívánják elkerülni a felesleges óraszaporítást, illetve jól kihasználni a rendelkezésre álló infrastruktúrát. A modularizálás karon belül is jellemző, hiszen több képzésben is felmerül az igény pl. a pedagógiai, pszichológiai, valamint a társadalomtudományi tárgyak oktatására.

A pedagógusképzési területhez tartozó *óvodapedagógus* és *tanító* szakon folyó képzések 2012-ben estek át párhuzamos akkreditációs vizsgálaton, **az andragógia szak MAB monitoring eljárás alatt áll. A MAB 19/2008. sz. határozata szerint három év türelmi időt kaptak a személyi feltételekkel kapcsolatos problémák rendezésére.)**

A kari C-SWOT analízis értékelése

C-SWOT analízisük megállapításai reálisak, összhangban vannak az intézményi analízissel. Hasonlóan látják a külső és a belső nehézségeket, problémákat, illetve a lehetőségeket. A kar speciális gondjai közé sorolták azt a *külső korlátot*, amit véleményük szerint az oktatáspolitikai jelenlegi intézkedései okoztak, azzal, hogy nem voltak figyelemmel az óvó- és tanítóképzés sajátos problémáira. Ezekről a területekről nehéz a mesterképzésre való bejutás, hiszen a tanári mesterképzésben igen kevés kreditet számítanak be

¹⁸ Pl. kari SZMSZ; kari minőségbiztosítási szabályzat; minőségfejlesztési program és éves értékelései stb.

a tanító végzettségűek specializációiból. Az *erősségek* között kiemelik a tanítóképzésben betöltött szerepüket, hagyományaikát és a képzésük jó hírét. Igen helyesen támaszkodni kívánnak a minősített tanáraikra, akiknek a száma az utóbbi időben jelentősen nőtt. További erősségük a saját gyakorlóiskola, ami magas színvonalú gyakorlati képzést biztosít. A *lehetőségek* között egy új alapszak, a *csecsemő és kisgyermekgondozó* szak indítását említik, valamint a szakkollégium további erősítését, aminek fejlesztése hasznos az eredményes tehetséggondozás érdekében.

II.2. A kar kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok elemző áttekintése, tendenciája az elmúlt öt év statisztikája alapján.

A vizsgált időszakban jelentős mértékben – közel a felére – csökkent a kar hallgatói létszáma, a 2008-as 873 főről folyamatosan redukálódva lett 2012-re 483 fő. Hasonlóan a műszaki terület képzéseihez, ezen a karon is **jelentős mértékű a záróvizsgázott, de diplomát nem szerzett hallgatók száma**. 2012-ben a *tanító* szakon a záróvizsgázott 18 hallgatóból 4 fő kapott diplomát. *Óvodapedagógus* szakon 26 záróvizsgázóból 14 fő vette át diplomáját. Az *andragógia* szakon az arány 14-ből 7 fő, míg az *informatikus könyvtáros* szakon 24-en tettek záróvizsgát és csupán 5 fő vehette át diplomáját. Összesítve a 82 végzősből 30 fő, **36,6%**-kapott diplomát. A lemorzsolódás mértéke csupán **5%-os**, amit azzal indokolnak, hogy főleg a kar közeli vonzáskörzetéből jönnek a hallgatók és távolságbeli problémák nem jellemzők. Mindenesetre az idegennyelv tanulás támogatására nagyobb erőfeszítést kell tenni.

A tehetséggondozásra és ezen belül is a TDK tevékenységre nagy hangsúlyt fektetnek. A kari TDK Tanács koordinálja a hallgatók kutatómunkáját, rendszeresen értékeli és megvitatja a készülő, illetve kész dolgozatokat. Az OTDK eredmények elismeréseként 2011-ben *Tehetségpont* lett az intézmény. A TDK munkát sokan a Szakkollégium keretében végzik, igyekeznek pályázati tevékenységgel is segíteni a tehetséggondozást.

Végzetek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása a kar képzési stratégiájában.

A kar szakjain végzett hallgatóknál is jelentkeznek kisebb-nagyobb elhelyezkedési gondok, általában egyre nehezebben találnak munkahelyet. Ez a tendencia érezhető hatását a beiskolázási adatokra is, az egyes szakokon eltérő mértékben. Az *óvodapedagógus* képzésük esetében a DPR felmérések (2010) azt mutatják, hogy a megkérdezettek **95,8%**-ának sikerült elhelyezkedni a végzettség megszerzésének évében, a válaszadók **87,5%** a köznevelésben tevékenykedik, $\frac{3}{4}$ részük elégedett a munkahellyel. A *tanító* szak esetében 2011-ben készült a felmérés, ebből kiderül, hogy a megkérdezettek közel harmada rendelkezik munkahellyel, $\frac{3}{4}$ részük olyannal, amely kapcsolódik a tanítói végzettséghez. Az *andragógia* szakon végzetek **78,4%**-a tudott a végzés után elhelyezkedni, szinte valamennyien pozitívan nyilatkoztak a képzésről és a munkahelyi beválásról. Az *informatikus könyvtáros* szakon még nem készült felmérés.

2.2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység

A kar jelentősebb tudományos publikációs, fejlesztési, innovációs és pályázati eredményei

A Neveléstudományi Karon főleg tantárgypedagógiai, pedagógiai-pszichológiai, valamint módszertani jellegűek a kutatások, illetve kapcsolódnak a szakirányokhoz: művelődéstörténet, irodalomtörténet, nyelvészet. Az 1967 óta folyó nemzetiségi nyelvek oktatása külön kutatási terület a karon, a romológiai témák kutatása eredményeképpen pedig tanácskozások, továbbképzések, TDK dolgozatok születnek. A kutatások eredményes szakmai kapcsolatokon nyugszanak, számos esetben kerül sor közös konferencia-részvételre, közös publikációra más intézményekkel. Kutatói együttműködés alakult ki a *Pécsi Tudományegyetemmel*, a győri, a szarvasi, a kaposvári és a szekszárdi főiskolai karokkal a tanítóképzés terén. Jelentős a régióban és Baja városában betöltött szerep, a művészeti és a közművelődési tevékenység.

2.3. Gazdálkodás

Az intézmény egészét érintő alulfinanszírozottság miatt a kar helyzete is nehéz. A PPP programban való részvétel jelentős javulást eredményezett az infrastruktúrában, de a költségeket megnövelte. A TUSZ nyilvántartó programját használják, ami lehetőséget ad a kar vezetésének a pénzügyi adatok nyomon követésére.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A kari minőségbiztosítási stratégia (és eljárások) az intézményi stratégia részeként létezik, ezen a karon sincsenek külön kari sajátosságok, illetve nem olyan mértékű, hogy külön elemzést tenne szükségessé. (Lásd az intézményi értékelés II.3.1. pontját.)

3.2. Képzési programok indítása, nyomon követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programok indítására, követésére vonatkozóan intézményi szabályozás él, amelyet a kar érvényesít. A rendszeres belső értékelés intézeti szinten történik, a szükséges változtatások érdekében a *Kari Tanács* tárgyalja a képzési programokkal kapcsolatos előterjesztéseket. **Az oktatói kreditterhek nyilvántartására vonatkozó belső nyilvántartás és értékelés nincs a karon.**

(Lásd még az intézményi értékelés II.3.2. pontját.)

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A karon az ismeretellenőrzés, hallgatói teljesítményértékelés az intézményben egységes gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.3. pontját.)

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A karon az oktatói minőségbiztosítás az intézményben egységes gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.4. pontját.)

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Amint az intézmény egészére, ezen e kar hallgatóit illetően is egységes gyakorlat érvényesül a tanulástámogatásban és a hallgatói szolgáltatások rendelkezésre állásában.

A gyakorlati képzés ezen a karon is kiemelt jelentőségű, a gyakorlóiskolában, a külső gyakorlólhelyeken, illetve az óvodapedagógusi gyakorlólhelyeken biztosítottak az infrastrukturális, valamint a személyi feltételek. A nemzetiségi tanítók a város nemzetiségi iskoláiban és óvodáiban folytatják szakmai gyakorlatukat. A gyakorlóiskolában jelenleg 18 tanulócsoporthoz **544**-en tanulnak, az iskola befogadóképessége a két épületben **660** fő. A *tanító* szak mellett a gyakorlóiskolában folyik az *informatikus könyvtáros* hallgatók, valamint a kifutó FSZ képzés ifjúságsegítő szakjának gyakoroltatása is.

Az óvodapedagógusi gyakorlólhelyek (**14** városi óvoda) jól felszereltek, szerződésben foglalt feltételek alapján biztosítják az *óvodapedagógus* szak hallgatóinak szakmai gyakorlatát. A kari pedagógusképzés és gyakorlólhelyei a 2012-ben lezajlott párhuzamos akkreditáció keretében sikeresen megfelelték az akkreditációs feltételeknek.

3.6. A kar belső információs rendszere

A kar belső információs rendszere az intézményben egységes gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.6. pontját.)

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A karon a nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása az intézményi gyakorlatnak megfelelő, külön kari sajátosságai nincsenek, külön elemzés nem szükséges. (Lásd az intézményi értékelés II.3.7. pontját.)

III. A kar további működésére vonatkozó javaslatok

- Továbbra is erőfeszítéseket kell tenni a **hallgatói létszám** (határon túliak is) **növelése** érdekében a lehető legtöbb eszközzel: *road-show*-k, középiskolások számára tanulmányi versenyek, felkészítő táborok, szülői értekezleteken tájékoztatók, nyílt napok, rendhagyó órák, stb.
- Indokolt áttekinteni a kar képzési szerkezetét egy esetleges **profiltisztítás** miatt.
- Javasolt a (formálódó) *Oktatói Hallgatói Véleményezés* rendszerének kialakítása.
- A tantervek racionalizálása érdekében, illetve az akkreditációs elvárásoknak megfelelően szükséges áttekinteni és nyilvántartani az **oktatói kreditterheket**.
- Hatékonyabb **idegennyelvi felkészítés**, illetve ebben segítségnyújtás szükséges annak érdekében, hogy a diplomák nagyobb számban és arányban kiadhatóak legyenek.
- A tehetséggondozásban kialakult eddigi jó gyakorlatra támaszkodva javasolt a **Szakkollégium** szerepének megerősítése az intézményben.

FÜGGELÉK

Az Eötvös József Főiskola által folytatott képzések

Műszaki és Közgazdaságtudományi Kar

képzési területek: műszaki, gazdaságtudomány

alapképzések (BSc)*építőmérnöki* (N, L)*környeztmérnöki* (N, L)*gazdálkodási és menedzsment* (N, L)szakirányú továbbképzések (L)*adó- és pénzügyi ellenőrzési; árvíz- és belvízvédelmi, hulladékgazdálkodási; humánmenedzser; „mérnök-közgazdász”; természetvédelmi vízgazdálkodási; változásvezető; vízellátás-csatornázás*felsőfokú szakképzések (N, L)*banki szakügyintéző; Európai Unió üzleti szakügyintéző; hulladékgazdálkodási technológus; logisztikai műszaki menedzserasszisztens; mérlegképes könyvelő; pénzügyi szakügyintéző, számviteli szakügyintéző (L)***Neveléstudományi Kar**

képzési területek: bölcsészettudomány, társadalomtudomány, pedagógusképzés

alapképzések (BA)*andragógia*^[*](N, L)*informatikus könyvtáros* (N, L)*nemzetközi tanulmányok* (N, L)*óvodapedagógus* (N, L) nemzetiségi német óvodapedagógus és nemzetiségi horvát óvodapedagógus szakirány (szakirányú továbbképzésként is)*tanító* (N, L) nemzetiségi német tanító és nemzetiségi horvát tanító szakirány (szakirányú továbbképzésként is)^[*]A MAB 2005/8/III/3/3. sz. határozatában az *andragógia* alapszakon nem támogatta a szak indítását.
A MAB 2013/9/VI/4. sz. határozatában a monitoreljárás lezárásaként támogatja a képzés folytatását.szakirányú továbbképzések (sztk)*cigány nyelv- és népismeret; civil szervezetek tanácsadója; grafoanalitikus; gyermekkori prevenciós és rehabilitációs mozgásfejlesztés; kisgyermekkori mozgásprevenció; kompetencia alapú óvodai nevelés, kompetencia alapú angol nyelvi tanító, korszerű módszertani kultúra* (német nemzetiségi és kétnyelvű óvodai nevelésben, német nemzetiségi és kétnyelvű iskolai nevelés-oktatásban); *kulturális menedzser; minőségmenedzsment;**nem hivatásos művészeti vezető* (képző- és iparművészeti csoport, fotó-, film és videó alkotó csoport, színjátszó csoport, társas- és moderntánc csoport, népdalkör bábjátszó csoport művészeti vezetője)*tanulók differenciált fejlesztése; differenciált fejlesztés óvodás korban* (részképesség-problémák diagnosztizálása, korrekciója)*pedagógus-szakvizsgára felkészítő* (fejlesztő, differenciáló pedagógia; mentorpedagógus), valamint *pedagógus továbbképzések* (5-6. osztályban folytatandó nem szakrendszerű oktatás szervezésére felkészítő, katasztrófavédelmi alapismeretek,)*óvodapedagógus továbbképzés* (angol nyelvi fejlesztő)felsőfokú szakképzések (N, L): *csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó; idegenforgalmi szakmenedzser; idegennyelvi kommunikátor; ifjúságsegítő; intézményi kommunikátor; képzési szakasszisztens; közösségi-civil szervező; sportkommunikátor; web-programozó*felsőoktatási szakképzés*csecsemő- és kisgyermeknevelő; szociális és ifjúsági munka* (ifjúságsegítő szakirány)

A látogató bizottság (LB):

elnök :

Thiel Katalin PhD, főiskolai tanár, Eszterházy Károly Főiskola

tagok:

Koczor Zoltán CSc, egyetemi docens, Óbudai Egyetem

Mecsi József, CSc, egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem

Nagy Dániel, egyetemi hallgató, Szent István Egyetem

A látogatás MAB referense: Muhariné Szabó Szilvia

A látogatás időpontja: **2013. április 23-24.**